

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету
економіки та підприємництва

 А.А. Брояка

« 25 » серпня 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Безпека праці та життєдіяльності»

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Ради Студентського
Самоврядування факультету
економіки та підприємництва
Протокол № 1
від « 25 » серпня 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва
Протокол № 1
від « 25 » серпня 2020 р.

Вінниця 2020

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Спирін Анатолій Володимирович, доцент, кандидат технічних наук, доцент кафедри загальнотехнічних дисциплін та охорони праці, електронна адреса: spirin@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ОК 31 Безпека праці та життєдіяльності

ЄКТС – 5; кількість годин – 30 годин, 120 години самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – один семестр, I семестр.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

- Безпека праці та життєдіяльності належить до навчальної дисципліни за вибором навчального закладу, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Шкільна програма;

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Правознавство», «Технологія виробництва продукції рослинництва», «Технологія виробництва продукції тваринництва».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

Людина та її здоров'я є найбільшою цінністю держави, яка докладає чимало зусиль для створення умов безпечної життєдіяльності всього населення України. Дисципліна «Безпека праці та життєдіяльності» встановлює зміст регулювання зв'язків між природою та людиною, та між людиною, машиною та навколишнім середовищем в процесі виробництва.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій щодо створення безпечних умов діяльності та життя, опанування принципів гармонійного розвитку особистості та сталого розвитку суспільства, вивчення впливу на людину зовнішніх та внутрішніх факторів у всіх сферах її життєдіяльності.

5.3. Задачі вивчення дисципліни

Виявлення умов позитивного та негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини зовнішніх та внутрішніх факторів, обґрунтування оптимальних умов та принципів життя

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Безпека праці та життєдіяльності» належить до навчальної дисципліни за вибором студента, формується із наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компоненти:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Програмні результати навчання:

РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

РН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Вступ. Основні положення курсу	2	1	15
2	Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності	2	1	15
3	Середовище життєдіяльності людини	2	2	15
4	Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі	2	2	15
5	Захист населення у надзвичайних ситуаціях і ліквідація їх наслідків	2	2	15

6	Вступ. Теоретичні основи та правові питання охорони праці	2	2	15
7	Основи фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії. Освітлення виробничих приміщень	2	2	15
8	Основи техніки безпеки. Пожежна безпека	2	2	15
	Разом	16	14	120

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Графік самостійної роботи

з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
	Підготовка до практичних занять	50	щотижнево	Усне та письмове (тестове) опитування
	Підготовка рефератів	30	4 рази в семестр	Усний захист
	Виконання індивідуальних завдань	40	3 рази в семестр	Усне опитування
	Разом	120	-	-

Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Безпека життєдіяльності (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки): Навч. посібник/ В.В. Бегун, І.М. Науменко - К.: , 2004. – 328с.
2. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред.. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
3. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. /Є. П. Желібо, і В.М. Пічі. – Львів: Піча Ю.В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ., 2002. – 328 с.
4. Касьянов М.А., Ревенко Ю.П., Медяник В.О., Арнаут І.М., Друзь О.М., Тищенко Ю.А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с.
5. Концепція освіти з напрямку "Безпека життя і діяльності людини" / В.О. Кузнецов, В.В. Мухін, О.Ю. Буров та ін. // Інформаційний вісник. Вища освіта. – К.: Вид-во наук.-метод. центру вищої освіти МОНУ, 2001. – № 6. – С. 6–17.

6. Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009.- 264 с.
  7. Яремко З.М. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2005.- 301 с.
  8. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
  9. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
  10. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006 – 336 с.
  11. Івах Р.М., Бедрій Я.І. / Основа охорони праці / К: В-10 «Центр учбової літератури», 2015, 464С.
  12. . О.І.Запорожець. // Основа охорони праці / К: В-10 «Центр учбової літератури», 2016, 264 С.
  13. Запорожець О.І. / Безпека життєдіяльності / К: В-60 «Центр учбової літератури », 2017,448С.
  14. М.М.Козяр, Я.І.Бедрій, О.В.Станіславчук. // Основи охорони праці, безпека життєдіяльності та цивільного захисту населення. / К: В-60 «Центр учбової літератури », 2015,450С.
  15. Омелянов О.М., Спірін А.В., Твердохліб І.В. Безпека праці та життєдіяльності. Навчальний посібник. – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2020. – 305 с.
- Додаткова література
16. Бегун В.В., Бегун С.В., Широков С.В. Казачков И.В., Литвинов В.В., Письменный Е.Н. Культура безопасности на ядерных объектах Украины. Учебн. пособие. – К. НТУУ КПИ, 2009, -363с.
  17. Заплатинський В. М. Полімовний тлумачний словник з безпеки. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 120 с. ISBN 978-911-01-0002-1
  18. Іванова І.В., Заплатинський В.М., Гвоздій С.П. "Безпека життєдіяльності" навчально-контролюючі тести. – Київ: "Саміт-книга", 2005. – 148 с.
  19. Кулалаєва Н.В., Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д., Ручні та пересувні засоби пожежогасіння: основні типи, будова та безпечно використання. Навчальний посібник. Київ, 2011. – 189 с.
  20. Кулешов Н.І., Уваров Ю.В., Олейник Є.Л., Пустомельник В.П., Сгурнов Ф.І. Пожежна безпека будівель та споруд. – Харків, 2004. – 271 с.
  21. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. – К., 1998. – 544 с.
  22. Правила пожежної безпеки в Україні, затверджені наказом МНС України 19.10.2004 року № 126
  23. Смоляр В. І. Фізіологія та гігієна харчування. Підручник для

студентів. – К.: "Здоров'я", 2000. – 335 с.

24. Халмурадов Б.Д. Безпека життєдіяльності. Перша допомога в надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 138 с.

25. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: "Тріада плюс", 2010. – 648 с.

7. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); рубіжний контроль (контрольна робота у письмовій формі) – 20 балів; підсумковий контроль, (іспит в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо студент протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здійснюється до початку семестру, у якому згідно з НП передбачено опанування освітнього компонента.

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Безпека праці та життєдіяльності» (персональний кабінет викладача)
2. Тестові завдання з курсу (внутрішній сайт ВНАУ)
3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).

8. Політика навчальної дисципліни

Активна участь студентів на практичному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність студентів в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення студентів до науково- дослідної роботи.